

14

1770, 29.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN

HYPOTHECA EXPRESSA
LAPSV TEMPORIS EXTINGTA
DVRET TACITA IN DEBITO CVI
LEX TACITAM HYPOTHECAM
TRIBVIT

P. 146.

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISVURG,
SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE VIII. OCTOBR. ANNO CIOIOCLXX.

DEFENDET

CHRISTIANVS HENRICVS LEHMANNVS

PEGAVIENS.

LIPSIAE
LITERIS RYMPFIIIS.

AN
HYPOTHECA EXPRESSA
LAPSV TEMPORIS EXTINGTA DVRET
ADHVC TACITA IN DEBITO CVI
LEX TACITAM HYPOTHECAM
TRIBVIT.

---

§. I.

In iis conventionibus accessoriis, quas
ad fulciendam fidem inter homines
improbitate labefactatam Romanum
ius inuenerat, non tantum erat contra-
ctus fiduciae stricti seu romani iuris, quem explicat SCHVL-
TING *ad Pauli Recept Sent. L. II. Tit. XIII. n. 1.* et pignorati-
tius contractus bonae fidei, quem explicant Pandectae, ve-
rum et pactum hypothecae a Praetore inuentum et edicto
comprobatum. Imo immediate leges prospexerant interd-
um in certis negotiis fidei hominum securitatem ipsis tri-
buen-

buendo in rebus debitoris, quod *tacitum pignus* vocarunt eruditi vel quod magis est legitimum seu lege constitutum. Non agamus de tacito pignore in genere, quippe hae plagulae hanc tractationem non caperent, de speciali demum themate dicamus, speciem facti simul explicando.

§. II.

Titius aedes habens ruinosas, quarum resectio ipsi imposita: cum autem pecuniae deficerent, quibus resectio curanda, Sempronius quingentos mutuo dat constituta in sexennium expressa hypotheca, intra quod temporis spatium Titius soluturum promiserat. Elapso hoc spatio, solutionem haud vrget creditor Sempronius, imo culpa sua efficit, vt elapso tempore expressum expiret pignus. Postea vero cum interiectis tribus annis haud debitum solueret debitor, creditor ad consequendum suum hypothecaria vitur. Obiicit debitor exceptionem pignoris extincti lapsu temporis, ad quod constitutum erat. Iam quaerebatur, cum tacitum pignus competat ei, qui ad aedium resectionem mutuan pecuniam dederat, an extincto pignore expresso, tacito adhuc vti possit ad suam securitatem, quo, quod debetur, consequi possit. Hanc quaestionem explicabimus.

§ III.

Diximus supra tacitum pignus seu hypothecam ea securitate contineri, quam lex creditori in rebus debitoris constituit ob debitum contractum. Non ergo interuenit conuentio, non contractus, sed debito contracto creditori ipsa lex prospicit. In iis speciebus, in quibus tacita hypotheca sancita est, recte ei, qui ad resectionem aedium pecunias mutuo dederat, Senatusconsulto prospectum est. Ita testatur PAPINIANVS in L. i. ff. In quibus

bus caus. pign. vel hypoth. tacite contrab. Verba sunt: Senatusconsulto, quod sub Marco Imperatore factum est, pignus insulae creditori datum, qui pecuniam ob restitutionem aedificii extruendi, mutuum dedit, ad eum quoque pertinebit, qui redemptori domino mandante nummos ministravit. Causam quaerit WISSENBACH ad ff. Disp. XXXIX. §. 17. in eo, ne ruinis deformetur civitas. Quare et negat ei tacitum pignus, qui ad novum plane aedificium scilicet in area, cui antea superimpositum nullum fuerat, pecunias crediderat, quippe sola illa area non deformaretur civitas, quae opinio probabilis fit, ob verba c. l. ob restitutionem aedificii extruendi.

§. IV.

In expresso pignore et hypothecae iure certum est, si indefinite constitutum sit, effectum illius omni tempore adesse posse; at vero, si tempus adiicitur, effectum quoque ad tempus adstringi. Huc referenda, quae apud VLPIANVM in L. 6. pr. ff. quib. mod. pign. vel hypoth. solu. leguntur: *Item liberatur pignus: siue solutum est debitum, siue eo nomine satisfactum est. Sed et, SI TEMPORE FINITVM PIGNVS EST, idem dicere debemus.* Non ergo elapso tempore, ad quod pignus seu hypotheca constituta erat, amplius hypothecaria experiri poterit, quippe tempore finitum pignus est.

§. V.

Quae cum ita sunt, praeiudicialis quaestio mouenda: *an, cui lex prospexerit, possit adhuc sibi conventionem prospicere, acquirendo sibi hypothecam.* Equidem superfluum erit, sibi conventionem prospicere, qui lege ipsa iam securus factus sum. Nam quae vis maior erit expressi, quam taciti? Parum enim, quo ad pignoris effectum,

vel nulla erit differentia, an conuentione sibi hypothecam acquisuerit creditor, an vero ex ipsa lege tacitam hypothecam consecutus sit. Nam vtraque ratione ab eo tempore, quo ob debitum vel conuentione pignus constitutum vel mutuo data pecunia in reparationem et restitutionem aedificii conuersa creditori ius in re illa hypothecata competit. At tamen cum lege nullibi prohibitum sit, ne is, cui tacito pignoris iure res nexa sit, sibi expressa hypotheca prospiciat; in creditoris arbitrio positum erit, si sibi magis prospectum esse arbitretur expresso pignore, vt tacito pignori expressum superaddat. Neque plane inutilis erit conuentio. Quid si enim tacito pignore acquieuisset creditor mutuo dans pecunias, neque expressa sibi prospexisset, ipse vero creditor pecunias in refectionem aedium collapsarum haud impendisset, vix satis tutus erit priuilegio taciti pignoris, quod metuendum non erat, si expressa conuentio aderat, quippe area saltem oppignorata videbatur, licet restitutum nondum fuerat aedificium.

§. VI.

Ex hoc itaque alteram causam decido: *an, qui expresso pignore sibi prospiciat, amittat illam securitatem, quam a lege habet.* Et magis est, vt contrarium opiner. Cum enim lex non prohibeat, vt is, qui se non satis securum arbitretur solo legis beneficio, sibi adeo conuentione prospiciat, ita naturae conueniens est, vt prouidentia sua renunciaffe haud videatur legis beneficio: imo potius censendum, creditorem securitati securitatem addere voluisse. Neque, quod expresso pignore sibi ad tempus certum, vipote triennium vel sexennium prospexerit, poterit creditori damnosum esse, vt legis beneficio cadat. Quid si enim ad certum tempus ideo conuenerit,

vt

vt interim securus sit, quo sua pecunia aedificium restitutum sit, cum postea ipsi lex prospiciat; an ideo creditori negemus securitatem, quae communi lege data est? Quapropter si aedificium resecum, neque intra tempus conuentione definitum expresso pignoris iure vsus sit creditor in re oppignorata, non est dubium, adhuc eidem saluam esse securitatem, quam ex lege tacito pignoris iure habere potest. Et ita in quaestionibus aliis, maxime si plures creditores concurrant, facilissima erit applicatio et diiudicatio.

§. VII.

Sed quid? si rem de iure Saxonico decidamus. **Constat ORD. PROC. SAX. RECOGN. Tit. XLV.**
§. I. omnes omnino tacitas improbare hypothecas. **Causas huius mutati iuris ciuilibus GRIEBNERVS Progr. de Vtilitate abrogationis tacitarum hypothecarum in Saxonia 1731 exhibuisse videtur.** Nihilominus tamen primum **MANDATO ELECT. d. A. 1730.** cum illud sexennium elapsum esset, intra quod quibus, cui tacitam lex antea dederat hypothecam, expressa sibi proficeret, ad biennium prorogabantur tacitae hypothecae, quae prorogatio iterata ad aliud biennium **MAND. ELECT. d. A. 1732.** donec **MAND. ELECT. d. A. 1734.** denuo sub certa restrictione hypothecae tacitae confirmarentur et comprobarentur, non vero ex omni parte reprobata *Ordin. Recognit. c. t.*, sed cuius dispositio praeterquam in iis speciebus, quae in *cit. Mand.* recensentur salua existit. Quare iam in nostra specie ita concludo. Cum *cit. Mand. Elect.* nihil de tacito pignore excipiat, quod iure datum creditori, qui ad resecum
 nem

nem aedificii crediderat, sed tantum de tacito pignore legatorum et fideicommissorum non confirmatorum et redituum redimibilium confirmet Ordinationis Recognitae arbitrium, potius tacitam hypothecam in genere praeter casus exceptos confirmet: possit defendi, adhuc sese creditorem tueri posse legis beneficio, cui, cum antea expressa constituta hypotheca iudicialiter ad tempus confirmata sibi prouiderat, quae autoritate DECIS. Elect. XXXI. elapso tempore expirat, renunciaffe non videtur, maxime, cum, quae Romanis causa fuerat, ne ruinis ciuitas deformaretur, apud nos cessare non adferendum.

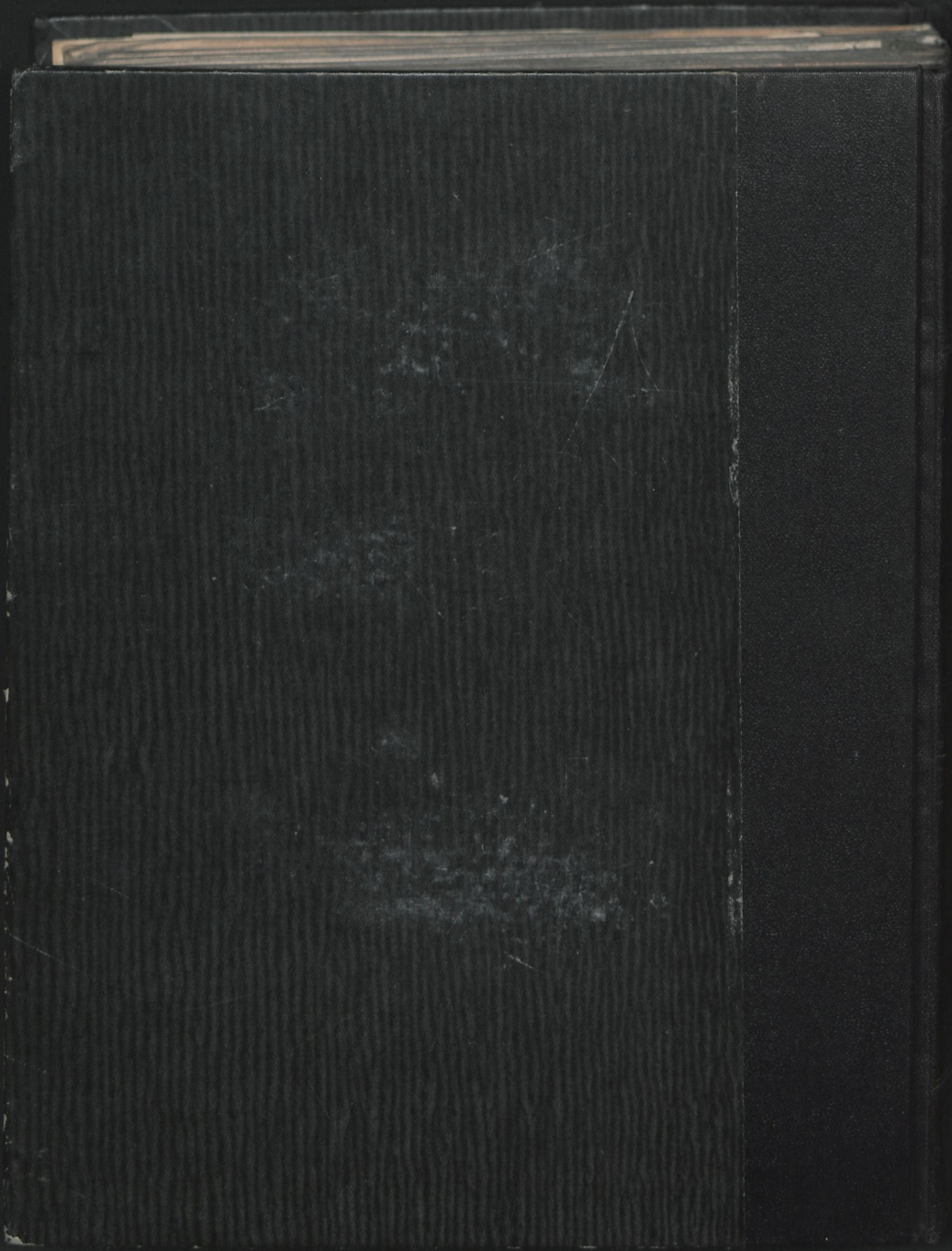
T A N T V M.

VD18

ULB Halle 3
007 208 200

14

1770, 29.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

AN

HYPOTHECA EXPRESSA
LAPSV TEMPORIS EXTINGTA
DVRET TACITA IN DEBITO CVI
LEX TACITAM HYPOTHECAM
TRIBVIT

P. 196.

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVISVVRG.

SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE VIII. OCTOBR. ANNO MDCCCLXX.

DEFENDET

CHRISTIANVS HENRICVS LEHMANNVS

PEGAVIENS.

LIPSIAE

LITERIS RYMPFIIIS.

